

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

The Guidelines for Academic Administration of Municipal Schools in Chainat Province
under the Local Administration Organizationเกษร ศรีพิทักษ์เที่ยงแท้ (Kesorn Sripitaktiangtae)¹ กุลรภัส เทียมทิพร (Kulrapas Tiamtiporn)²ฐิตินันท์ ดวงสุวรรณ (Thitinan Duangsuwan)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2560 แบ่งเป็นผู้บริหาร 14 คน และครู 218 คน รวมทั้งสิ้น 232 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและประเด็นการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ (2) หาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยมีการนำข้อชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน ปัญหาที่พบแต่ละด้านสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ ด้าน **การพัฒนาหลักสูตร** คือ ขาดการปรับปรุงหลักสูตรหรือการสร้างหลักสูตรใหม่ให้เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น **แนวทางการบริหาร** คือ เชิญบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมาศึกษา วิเคราะห์และร่วมกันปรับปรุงและสร้างหลักสูตรกับคณะครูและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** คือ ขาดการวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน ก่อนเปิดภาคเรียน **แนวทางการบริหาร** คือ โรงเรียนควรจัดประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษา ราชัญชาวบ้าน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น **ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา** คือ ครูขาดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ **แนวทางการบริหาร** คือ โรงเรียนควรจัดอบรมครูและผู้อำนวยการสถานศึกษาควรกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำวิจัยที่ปรากฏเป็นหลักฐาน และตรวจสอบได้ **ด้านการนิเทศการศึกษา** คือ ขาดการประเมินผลการนิเทศโดยอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ **แนวทางการบริหาร** คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศและกำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมตามความเหมาะสมและดำเนินการนิเทศจริง โดยมีการประเมิน และตรวจสอบผลของการนิเทศโดยใช้ผลนิเทศจากผู้นิเทศและผู้ถูกรับการนิเทศ **ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน** คือ ขาดการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ **แนวทางการบริหาร** คือ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวัดผลและประเมินผล เทียบโอนผลการเรียนและมีการจัดทำแผนที่ตรวจสอบได้และมีร่องรอยหลักฐานและ **ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา** คือ ขาดการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน **แนวทางการบริหาร** คือ โรงเรียนควรกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประกันคุณภาพภายในและจัดให้มีการอบรมการประกันคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ

คำสำคัญ การบริหารวิชาการ โรงเรียนเทศบาล

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ donpooh@hotmail.com² อาจารย์ ดร.ประจักษ์วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์วิชา โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The purpose of this research was (1) to study the problems of academic administration and (2) to find out the academic management of Municipal schools in Chainat Province under the Local Administration Organization. The research was divided into 2 stages: (1) to study the problem of academic administration from the population totaling. 232 persons, 14 administrators and 218 teachers were of the Municipal schools in Chainat province under the Local Administration Organization in the academic year 2017. The instrument used was the questionnaire. The statistics used were the mean and standard deviation and (2) to find out the academic management of schools. The instrument used was focus group discussion. The academic administration of Municipal Schools 9 instructors were introduced in the focus group discussion. The research found that the problems in the administration of the academic affairs were at a moderate level. Considering each of the six issues, the highest one is the lack of development in the creation of a new course or curriculum to suit the local curriculum. The management approach is to invite educational personnel with knowledge of the curriculum, is also to analyze and co-ordinate the development of the curriculum with teachers and all relevant parties. The development of learning process is the lack of analyzing the weaknesses and strengths in teaching and learning activities in the school before the semester. Management approach is that the school should hold a teacher conference. The School board philosopher parents and stakeholders are involved in analyzing the weaknesses and strengths. In teaching and learning activities in schools and improving them. To research and improving the quality of education in schools is because the teachers lack the systematic process of researching. The management approach is that the school should train the teachers and the directors to supervise, monitor and evaluate the results of the research. The education lack evaluation based on data from many parties. The management approach is that the director of the school should appoint a supervisory board to determine the methods or activities. Also to consider the methods or activities as appropriate to conduct the actual supervision. Moreover, to evaluate and supervise the results using supervisors. To transfer the preparation of each evaluation plan in accordance with educational standards. The management approach is that the school should appoint a committee to conduct the evaluation and make plan to verify the evidence. The development of internal quality system lack internal quality assurance audit. The management approach is that the school should establish guidelines and procedures for quality assurance in the education, also to provide quality assurance while training.

Keywords: Academic administration, Municipal School

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน ไม่ว่าโรงเรียนจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของโรงเรียนจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียน เพราะฉะนั้นการที่จะพัฒนางานวิชาการจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหาร ครูผู้สอน และทุก ๆ คนในโรงเรียนจะต้องร่วมมือกัน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหากเปรียบงานแผนงานเป็นสมองเป็นแผนที่เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ ดังนั้น การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจการศึกษาคือผู้เรียน (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2549 : 16) ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2550: 25) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างทักษะในการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงที่สุด

ข้อมูลจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2560 แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาด้านวิชาการของโรงเรียนเทศบาลที่มีคะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ ทั้งที่ส่วนมากแล้วโรงเรียนจะตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2560)

สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโรงเรียนเทศบาลทั้งหมด 7 แห่ง คือ 1) โรงเรียนเทศบาลบ้านกล้วย 2) โรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ 3) โรงเรียนเทศบาลวัดหัวยาง 4) โรงเรียนเทศบาลวัดสิงห์สถิตย์ 5) โรงเรียนเทศบาลตำบลทางน้ำสาคร 6) โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลหันคา และ 7) โรงเรียนเทศบาลตำบลสรรพยา มีผู้บริหาร จำนวน 14 คน มีครูผู้สอน 218 คน มีนักเรียน 3,978 คน ครูผู้สอนนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลนอกจากทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนแล้ว ส่วนใหญ่ยังต้องเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมประเพณีต่างๆ ของเทศบาล และชุมชนที่จัดขึ้น จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของพนักงานครูเทศบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

ในการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอแนะว่า สำหรับนักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 จากผลคะแนนเฉลี่ย 3 ปีซ้อนหลัง ในปีการศึกษา 2557 - 2559 จำแนกตามรายวิชา แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ที่เห็นเด่นชัดคือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ในทุกช่วงชั้น โดยเฉพาะ ป.6 ในวิชาภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ นักเรียนทั้งจังหวัดได้คะแนนเฉลี่ยต่ำมาก จากคะแนนเต็มร้อย คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับ ม.3 ก็เช่นกัน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ได้คะแนนไม่ถึงครึ่งจากคะแนนเต็มร้อย และการเปรียบเทียบรอบ 3 ปี ส่วนใหญ่คะแนนเฉลี่ยไม่ได้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน, 2560)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าวิชาการของโรงเรียนเทศบาลจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหา และแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีปัญหาการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างไร และมีแนวทางใดบ้างที่จะพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลของ
จังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2557 - 2559 ที่จำแนกตามวิชา

วิชา	ปีการศึกษา		
	2557	2558	2559
1. ภาษาไทย	45.25	43.86	47.11
2. สังคมศึกษา	38.67	43.80	48.63
3. ภาษาอังกฤษ	33.57	43.86	38.15
4. คณิตศาสตร์	40.73	43.87	40.04
5. วิทยาศาสตร์	37.46	43.87	41.13

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลของ
จังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชั้น ม.3 ปีการศึกษา 2557 - 2559 ที่จำแนกตามวิชา

วิชา	ปีการศึกษา		
	2557	2558	2559
1. ภาษาไทย	44.42	33.81	40.61
2. สังคมศึกษา	37.84	45.14	43.36
3. ภาษาอังกฤษ	29.24	26.40	27.75
4. คณิตศาสตร์	24.53	27.72	28.77
5. วิทยาศาสตร์	36.30	36.07	34.00

(รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่ม การศึกษาท้องถิ่นโซนภาคกลาง
ตอนบน, 2560 ชัยนาท)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อหาแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและนิตยสาร รวมทั้งกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545), และกมล ภูประเสริฐ (2545), พบว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์โดยการเลือกข้อมูลที่ซ้ำกัน จำนวน 8 ครั้งมาทำการจัดกลุ่มตัวแปร เมื่อทำการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสอดคล้องกัน เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เสนอแนะว่า การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ขอบข่าย ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 6 ด้าน

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
4. ด้านการนิเทศการศึกษา
5. ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครู โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีการศึกษา 2560 แบ่งเป็นผู้บริหาร 14 คน และครู 218 คน รวมทั้งสิ้น 232 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

ขั้นที่ 2 หาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดลำดับเพื่อหาระดับของปัญหาจากตัวแปรที่ศึกษาสูงสุด 3 อันดับ ในแต่ละปัญหาการบริหารงานวิชาการ นำมายกร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อใช้การจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการเพิ่มเติม โดยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารระดับเทศบาล (รองนายกเทศมนตรี)

จำนวน 1 คน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2)	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	จำนวน 1 คน
3)	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 2 คน
4)	ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการของสถานศึกษา	จำนวน 4 คน
5)	อาจารย์มหาวิทยาลัย	จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่มีทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด และแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม (FOCUS GROUP INTERVIEW) สำหรับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่างๆ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 7 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
4. ด้านการนิเทศการศึกษา
5. ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
6. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
7. ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามและประเด็นการสัมภาษณ์กลุ่ม โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องการในประเด็นต่างๆตามวัตถุประสงค์การวิจัย แล้วจึงกำหนดตัวชี้วัดและมาตรวัดข้อมูลในแต่ละประเด็นตามที่ได้กำหนดไว้แล้วจึงนำข้อมูลตามประเด็นตัวชี้วัดและมาตรวัดมาสร้างเป็นข้อคำถาม มีลำดับดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ นโยบาย กฎหมาย หลักการแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไข
4. นำแบบสอบถามไปหาค่าสัมประสิทธิของเครื่องมือ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คนตรวจสอบความตรงเชิง

เนื้อหา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

5. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อคำถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นว่าย่อคำถามแต่ละข้อวัดได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ซึ่งกำหนดความคิดเห็นไว้ ดังนี้

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา

6. นำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยจะนำข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - efficiencies) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (พิชญ พงศ์ศรี, 2549, น. 143) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.99

8. นำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับความเห็นชอบและนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแนะว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.30 มีช่วงอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.40 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.90 มีตำแหน่งครูผู้สอน คิดเป็น ร้อยละ 98.30 และมีระยะเวลาในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 55.20

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม (ภาพรวม) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับของปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (N = 232)

รายการ	μ	σ	ระดับปัญหา	อันดับที่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	2.59	0.75	ปานกลาง	5
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.72	0.71	ปานกลาง	3
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.75	0.59	มาก	1
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.65	0.62	ปานกลาง	4
5. ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	2.32	0.63	น้อย	6
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	2.89	0.68	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	2.82	0.66	ปานกลาง	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาทสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.82$) และเมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารงานวิชาการเป็นรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน ได้ผลดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.59$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เสนอแนะว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดการปรับปรุงหลักสูตรหรือการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาใหม่ให้เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เสนอแนะว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดการวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เสนอแนะว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เสนอแนะว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดการประเมินผลการนิเทศโดยใช้ข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

1.5 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เสนอแนะว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลรายวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

1.6 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เสนอแนะว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน

4. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา คือ

1.1 ขาดการปรับปรุงหลักสูตรหรือการสร้างหลักสูตรใหม่ให้เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น

แนวทางการบริหาร คือ

1.1.1 โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรเชิญบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมาศึกษา วิเคราะห์และร่วมกันปรับปรุงและสร้างหลักสูตรกับคณะครูและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 โรงเรียนควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาบุคลากรช่วยเหลืองานด้านธุรการ การเงิน และพัสดุในสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีปัญหาในการบริหาร คือ

2.1 ขาดการวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียน

แนวทางการบริหาร คือ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2.1.1 โรงเรียนจัดประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้านร่วมกันวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2.1.2 ครูมีการประเมินตนเองโดยใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมินจัดการเรียนการสอนว่ามีจุดเด่นและจุดด้อยอย่างไร

2.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีการประเมิน สรุปผลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบเพื่อตรวจสอบเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนของครูว่าเป็นจุดเด่นที่ควรส่งเสริมหรือเป็นจุดด้อยที่ควรปรับปรุง

3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีปัญหาในการบริหาร คือ

3.1 ครูขาดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

แนวทางการบริหาร คือ

3.1.1 โรงเรียนควรจัดอบรม ให้ความรู้ครูเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยที่เป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบที่ถูกต้อง

3.1.2 ครูควรฝึกปฏิบัติและจัดทำวิจัยร่วมกันโดยมีผู้เชี่ยวชาญมาคอยให้คำปรึกษา

3.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำวิจัยที่ปรากฏเป็นหลักฐานและตรวจสอบได้

4. ด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาในการบริหาร คือ

4.1 ขาดการประเมินผลการนิเทศโดยอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

แนวทางการบริหาร คือ

4.1.1 โรงเรียนควรประชุมวางแผนการนิเทศโดยอาศัยข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรกำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมตามความเหมาะสม

4.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรกำกับ ติดตาม และประเมินผลการนิเทศโดยอาศัยข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีปัญหาในการบริหาร คือ

5.1 ขาดการจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

แนวทางการบริหาร คือ

5.1.1 โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการวัดผลและประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน

5.1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรจัดประชุมครูชี้แจงและให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

5.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการวัดผล และประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา มีปัญหาในการบริหาร คือ

6.1 ขาดการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน

แนวทางการบริหาร คือ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

6.1.1 โรงเรียนควรกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและจัดให้มีการอบรมการประกันคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ

6.1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรกำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

6.1.3 ให้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปโดยมีการนำเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนได้ 2 ข้อ คือ

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชัยนาท สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีปัญหาอันดับ 1 คือ โรงเรียนขาดการปรับปรุงหลักสูตรหรือการสร้างหลักสูตรใหม่ให้เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยไม่อิงกับหลักสูตรท้องถิ่นแต่อิงกับหลักสูตรกลางเท่านั้น ครูไม่ค่อยให้ความสำคัญกับหลักสูตร ส่วนใหญ่ครูจะสอนตามหนังสือมากกว่าสอนตามหลักสูตรและขาดการสอนแบบบูรณาการให้เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยของชญาชล ชัยจรรย์ (2555) เสนอแนะว่า การปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสมควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรก่อนและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและบูรณาการให้เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น

สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดควรมีการประชุมวางแผนในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องและเหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีปัญหาอันดับ 1 คือ โรงเรียนขาดการวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนก่อนเปิดภาคเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูไม่มีการวางแผนก่อนเปิดภาคเรียน ทำให้ไม่ทราบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ขาดครูสอนตรงตามสาขาวิชา มีครูน้อยทำให้ต้องสอนหลายชั้นหลายวิชา ทำให้ต้องสอนวิชาที่ไม่ถนัด ครูมีภาระงานอื่นอีกหลายด้านทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการให้ความสำคัญต่องานวิชาการน้อยเกินไป ทำให้ครูผู้สอนขาดความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยของดลฤทัย กลั่นภูมิศรี (2558) เสนอแนะว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนในบางวิชาไม่ตรงกับความรู้ความถนัดและวิชาเอก ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถวิเคราะห์จุดดีและจุดด้อยในรายวิชานั้นๆได้

สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารจะต้องวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครูโดยส่งเสริมให้ครูต้องมีการวิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดการเรียนการสอนและมี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การจัดทำ แผนการสอนทุกครั้งโดยมีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนทำโครงการและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งมีการติดตามนิเทศเพื่อให้การสอนสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนซึ่งผลการวิจัยของสิริจิต หอจันทิก (2550) เสนอแนะว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการวางแผนและวิเคราะห์การจัดการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนมีการใช้สื่อประกอบการสอนและบันทึกผลการใช้สื่อ

1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีปัญหาอันดับ 1 คือ ครูไม่มีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของงานวิจัย ไม่ได้ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ครูทำวิจัย ครูยังขาดความรู้ในเรื่องขั้นตอนของงานวิจัยที่ถูกต้อง ครูส่วนใหญ่ชอบทำวิจัยหน้าเดียวเพราะ สะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการทำ ครูไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำวิจัย ซึ่งผลการวิจัยของถนอมรัตน์ สิทธิเสนี (2550) ที่เสนอแนะว่า ปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ ครูไม่ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูทำการวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาจัดให้มีคู่มือเอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งผลการวิจัยของ กุลชญา เทียงตรง (2550) เสนอแนะว่า ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำวิจัย

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาอันดับ 1 คือ การประเมินผลการนิเทศไม่ใช่ข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการประชุมวางแผนการนิเทศ การกำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ ไม่ได้พิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมตามความเหมาะสม ซึ่งผลการวิจัยของระวีพรรณ รมภีรัง (2556) เสนอแนะว่า ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ เสนอแนะว่า ภาระงานของครูที่มากเกินไปส่งผลต่อการนิเทศและการรับการนิเทศที่ไม่ได้ผลและการนิเทศไม่มีการวางแผนข้อมูลที่ได้รับจากการนิเทศไม่ได้มาจากการนิเทศและผู้นิเทศทั้งหมด

สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศเนื่องจากการเป็นช่วยเหลือผู้สอนในด้านการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถครบถ้วน ควรส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร เพื่อช่วยครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเสนอวิธีการ วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน จัดให้มีการนิเทศโดยมีการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องและให้ครูนำผลงานจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปซึ่งผลการวิจัยของ อัมพร พึ่งเฟื่อง (2551) เสนอแนะว่า ในการบริหารงานวิชาการการนิเทศเป็นวิธีการที่ช่วยปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้พัฒนายิ่งขึ้นและช่วยส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน มีปัญหาอันดับ 1 คือ การจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

จัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดการประชุมครูชี้แจงและให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการวัดผล เพื่อประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยของอัมพร พึ่งเฟื่อง (2551) เสนอแนะว่า ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย ได้มีการกำหนดเป้าหมาย และวางแผนไว้ชัดเจน มีการวัดผล ประเมินผลที่ต้องสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ และต้องมีการเทียบโอนผลการเรียน

สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารต้องประชุมครูชี้แจงและให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล มีการกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลของการวัดผล การวัดผลเป็นกระบวนการที่จะได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์โดยมีเครื่องมือสำหรับวัด ควรกำหนดเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยของอัมพร พึ่งเฟื่อง (2551) เสนอแนะว่า ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย ได้มีการกำหนดเป้าหมาย และวางแผนไว้อย่างชัดเจน มีการวัดผล ประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา

1.6 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา มีปัญหาอันดับ 1 คือ ไม่มีการตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีการวางแผนและกำหนดแนวทางวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน ซึ่งผลการวิจัยของถนอมรัตน์ สิทธิเสนี (2550) เสนอแนะว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรใช้กระบวนการของ PDCA ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อทำให้ระบบประกันคุณภาพภายในสามารถตรวจสอบได้และเป็นระบบ

สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจต่อสังคมและผู้ปกครองว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลในทุกด้านและมีโอกาสพัฒนาไปจนเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ผู้จบการศึกษามีคุณภาพมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งผลการวิจัยของถนอมรัตน์ สิทธิเสนี (2550) เสนอแนะว่า สถานศึกษาควรเน้นระบบประกันคุณภาพภายในให้ได้มาตรฐานเพื่อเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยปัญหาในการบริหารงานวิชาการมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดควรมีการประชุมวางแผนในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการวางแผนปฏิบัติการร่วมกันในการวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อหาวิธีและแนวทางการแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
3. หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดงบประมาณให้ครูเข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดทำวิจัย เชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับครูในเรื่องการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน พาครูไปศึกษาดูงานต่างโรงเรียน สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาและประสบการณ์ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องและเป็นระบบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนในการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ มีการกำกับติดตามการนิเทศอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ มีการประชุมคร่ำครวญร่วมกันในการสรุปผลการนิเทศเพื่อนำผลของการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงในปีต่อไป

5. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณในการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับครูในเรื่องการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงหรือวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียนที่ถูกต้อง มีการส่งเสริมครูเข้ารับการอบรมในเรื่องการวัดผลและประเมินผลเพื่อให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนในการประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ มีการกำกับติดตามการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ

6. โรงเรียนควรจัดทาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนโดยกำหนดให้ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดควรเข้ามาเป็นกรรมการในการประกันคุณภาพเพื่อประเมิน ตรวจสอบให้ระบบประกันคุณภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานในด้านอื่นๆนอกเหนือจากการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยของโรงเรียนเทศบาล

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.

(2550, พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 24ก หน้า 29-30.

กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เมธีพิรส.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.(2560). รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นโซนภาคกลางตอนบน ประจำปี 2557 – 2559 (เอกสารอัดสำเนา).

กุลขญา เทียงตรง. (2550). การบริหารงานวิชาการตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี)

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2549). การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ.กรุงเทพมหานคร: อลิ้น เพรส.

ชญาชล ชัญจรย์. (2555). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลวัดโกรกกราก (กรับวิทยาลัย)

สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครสมุทรสาคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา).

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2550). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา

(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี).

ดลฤทัย กลั่นภูมิศรี. (2558).การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลนครลำปาง. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง).

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ถนอมรัตน์ สิริเสณี. (2550). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน.

(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).

พิสนุ พองศรี. (2550). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์ จำกัด.

ระวีพรรณ รมภีร (2556) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน.

(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).

รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นโซนภาคกลาง

ตอนบน.(2560). ชัยนาท: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2558). การบูรณาการระบบบำนาญแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.

สิริจิต หอจันทิก. (2550). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ เขตพื้นที่การศึกษา.

กรุงเทพฯ : ธารอักษร.

อัมพร พึ่งเฟื่อง. (2551). สภาพการบริหารงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าแบบ

อิสระ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).